

Протягом досліджуваного періоду визначення найбільшої та найменшої питомої ваги з усього обсягу торгівлі цінними ускладнюється, оскільки щорічно структура змінюється. Найбільшу питому вагу займають облігації державних позик (від 32,9 до 94,9%), які відіграють одну з головних ролей у формуванні бюджету. Протягом 2011 – 2012 рр. відбулось збільшення державних запозичень на 361,51 млрд. грн.. Що стосується, наступних періодів, то кількість державних облігацій зменшилась на 468,15 млрд. грн. (або на 35,11%).

Також варто відзначити, що протягом досліджуваного періоду найбільша частка приходилась на акції – в 2011 році (кількість яких протягом 2011 – 2014 рр. зменшилась на 221,56 млрд. грн.), на облігації підприємств – у 2012 році, та ощадні (депозитні) сертифікати – у 2014 році (які протягом 4 років збільшились на 817,08 млрд. грн.). Найменшим попитом в різні роки користувалися – облігації місцевих позик у 2011 році (які протягом досліджуваного періоду коливались в діапазоні від 1,67 до 4,11 млрд. грн.), та деривативи у 2014 році (цінні папери, випуск яких закінчено – не враховуються).

На підставі дослідження, зазначимо, що нині фондовий ринок не в повній мірі виконує свою основну функцію – залучення інвестицій і перерозподіл капіталу, що дозволяє виділити такі

проблеми розвитку ринку, а саме: відсутня розвинута мережа фондових бірж; недосконалість конкурентоспроможності фондового ринку; низький ступінь використання похідних цінних паперів; фіскальний тиск податкових органів на суб'єктів публічного господарювання тощо [2, 4].

Для подолання вищезазначених проблем та покращення функціонування фондового ринку України доцільно здійснити такі заходи: удосконалити законодавчу базу; створити сприятливі умови для реалізації прав інвесторів на придбання цінних паперів на міжнародних фондових ринках; провести взаємну інтеграцію фондових бірж; забезпечити функціонування ефективного ринку цінних паперів; розробити регіональні та загальнодержавні програми розвитку та підтримки фондових бірж із урахуванням особливостей економіки України.

Отже, аналіз сучасного стану фондового ринку України вказує на необхідність його якісної перебудови шляхом реформування більшості складових ринку та усунення перешкод, що стримують його подальший стійкий розвиток. Крім того, за рахунок оновлення законодавчої бази та керуючись набутим досвідом можна досягти ефективного функціонування фондового ринку, що в свою чергу сприятиме росту інвестиційного потенціалу України.

Література:

1. Кузьмінський В. З. Проблеми та перспективи розвитку фондового ринку України / В. З. Кузьмінський, С. М. Плетенецька, В. Я. Голук // Вчені записки університету «Крок». – 2014. - № 37. – С.68 – 76.
2. Наконечна О. С. Особливості функціонування фондового ринку України / О. С. Наконечна, Н. В. Рощина // Ефективна економіка. – 2014. – № 12. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3854>
3. Офіційний сайт Національного комітету з цінних паперів та фондового ринку. – [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua>.
4. Танклевська Н. С. Стан та проблеми формування фондового ринку в Україні / Н. С. Танклевська, М. М. Кальченко // Ефективна економіка. – 2014. – № 9. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2319>

УДК 336.717.3.061.5

ДЕПОЗИТНА ПОЛІТИКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСІВ БАНКІВ

Зубань О.- ст. 2 курсу, гр. Фвн -21

Науковий керівник – к.е.н., доцент Штефан Л.Б.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Ефективність роботи комерційних банків значною мірою залежить від наявності ресурсів, їх структури та розмірів. Тому проблема формування ресурсної бази посідає одне з центральних місць у діяльності комерційних банків [1]. Основною складовою ресурсної бази комерційного банку є депозити. Депозити бувають: до запитання та строкові.

Внески до запитання розміщують ті, кому потрібні кошти в ліквідній формі для здійснення поточних розрахунків. Різновидом довгострокових депозитів на визначений термін є депозитні сертифікати. На депозитних сертифікатах зазначається термін вилучення коштів і розмір належного відсотка.

Важливе значення мають міжбанківські депозити, які надаються в межах кореспондентських відносин між банками. Часто міжбанківські депозити відіграють роль інструмента налагодження більш тісних і довірчих кореспондентських відносин між банками. Іноді банки використовують у своїй діяльності так звані гарантійні депозити. Вони відкриваються на вимогу банку-кредитора у випадку, коли у нього існують сумніви щодо знецінення активів, або є ризик неплатоспроможності клієнта – позичальника [2].

Залучення депозитів (вкладів) юридичних і фізичних осіб оформляється банком шляхом відкриття строкового депозитного рахунка з укладенням договору банківського вкладу (видачею ощадної

книжки) або видачі ощадного (депозитного) сертифіката. За договором банківського депозиту комерційний банк, який прийняв кошти від вкладника, зобов'язується виплатити вкладникові суму депозиту та нараховані відсотки на умовах та у порядку, що передбачені договором.

Депозитний договір засвідчує право банку управляти залученими коштами та право вкладників отримати в чітко визначений строк суму депозитного вкладу і відсотків за його користування. Крім того, банки сплачують за користування грошовими коштами їх власникам відповідну плату у вигляді процентів, які встановлюються диференційовано залежно від виду вкладу, терміну зберігання та суми. Найнижчі проценти закладами до запитання.

Управління формуванням депозитних ресурсів здійснюється за допомогою використання інструментів управління, найважливішим із яких є планування. Планування формування депозитних ресурсів банку здійснюється шляхом вироблення депозитної політики банку [3].

Депозитна політика є комплексом заходів з формування депозитного портфеля, а також включає різноманітні форми та методи щодо реалізації конкурентних позицій на ринку депозитних послуг з метою забезпечення необхідних обсягів депозитних ресурсів. Депозитна політика передбачає використання різноманітних форм та методів залучення коштів з метою забезпечення стійкості та

надійності депозитної бази для реалізації конкурентних позицій банку на фінансовому ринку, оскільки конкурентна боротьба за потенційні депозитні кошти розгортається не тільки серед банків, а й серед інших фінансових інститутів (страхових, інвестиційних компаній тощо).

На депозитну політику банку впливає загальний стан не тільки економіки країни, а й регіону, в якому банк здійснює свою діяльність. Це стосується зовнішніх ризиків, не пов'язаних з роботою банку або його клієнта. Очевидно, що в умовах кризової економіки банківська система не може бути сильною. Вона випробовує на собі всі тяготи інфляції, кризи неплатежів, бюджетного дефіциту, падіння ВВП і т. ін. [4].

Банк комбінує використання цінкових та нецінкових інструментів реалізації депозитної політики та залучення депозитних ресурсів. Проте ступінь використання тих, чи інших інструментів визначається типом депозитної політики банку. Консервативна депозитна політика передбачає використання цінкових інструментів і майже повну відмову від застосування маркетингових інструментів, тоді як банк з агресивною депозитною політикою активно використовує різні маркетингові прийоми і способи залучення депозитних ресурсів. Крім того, важливим аспектом депозитної політики банків є розширення асортименту депозитних продуктів, удосконалення якості депозитних послуг, використання різноманітних інструментів комунікаційної політики.

Література

1. Сало І. В. Фінансовий менеджмент банку : навч. посібник / І.В. Сало, О.А. Криклій. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 314 с.
2. Мельникова І.М. Маркетингова політика комерційного банку на депозитному ринку : монографія / І.М. Мельникова. – К. : Ін Юре, 2012. – 197 с.
3. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку : підручник / Л.О. Примостка. – К.: КНЕУ, 2004. – 384 с.
4. Череп А.М. Депозитна політика і її роль у забезпеченні стійкості комерційного банку / А.М. Череп, Т.А. Двигун // Економіка. – 2009. – № 4. – С. 62-65.

УДК: 351.72.07.001.86

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ ОРГАНІВ: ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Свинарик Б.– ст. 5 курсу, гр. Фвнс-51

Науковий керівник – викладач Чопляк І.А.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Актуальність дослідження. Ефективне функціонування фінансових органів значною мірою залежить від організації управління, та, відповідно, нових підходів до видів діяльності, функцій державних органів та їх структурної побудови. У розвитку кожної країни зарубіжний досвід відіграє велику роль, зокрема і в частині організації державної влади та проведення фінансової політики країни. За таких умов актуальним виявляється необхідність дослідження досвіду діяльності фінансових органів у державному управлінні в зарубіжних країнах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням зарубіжного досвіду та проблемою дослідження основ функціонування та взаємодії органів державної влади займалися такі науковці як В.

Макланов, І. Василенко, Н. Коркунов, О. Ковалюк, А. Малишев та інші.

Метою статті є ознайомлення із закордонним досвідом державного управління фінансових органів влади та обґрунтування необхідності застосування системного підходу в нашій державі.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день за рейтингом якості та ефективності державного управління в світі, ефективності роботи уряду, боротьби із корупцією перші місця посідають такі країни, як США, Німеччина, Великобританія та Франція [1]. Розглянемо детальніше на прикладі США організацію діяльності фінансових органів даної країни.

Управління фінансами у зарубіжних країнах перебуває у віданні вищих законодавчих органів влади: у США – це Конгрес, у Великобританії –